

ERDÉSZETI LAPOK

LXXVII.
ÉVF.

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET
K Ö Z L Ö N Y E

1.
FÜZET.

KIADJA AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

Megindították 1862-ben WAGNER KÁROLY és DIVALD ADOLF

Felelős szerkesztő:

DR. ING. MIHÁLYI ZOLTÁN

Főszerkesztő:

BIRÓ ZOLTÁN

Megjelenik minden hó 15-én.

Előfizetési díja: egész évre 24 P, erdészeti altiszteknek 12 P.

Az Országos Erdészeti Egyesület tagjai a tagdíj fejében kapják.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapesten, V., Alkotmány-utca 6. sz. II. emelet.

(Telefon : 123-722.)

Krónika

Az újév küszöbén.

Ködös, havas Szilveszter-estén önkéntelenül réved vissza szemünk a multba, mérlegre téve az elmúlt év eseményeit és eredményeit.

A kép — sajnos — nem túlzottan vigasztaló.

Meddő harcok, késhegyig menő küzdelmek és apró részleteredmények.

Nem hiányoznak a megkésett, vagy részben elhibázott intézkedések sem, amivel szemben sajnálatosan hiányzik az egész jövődőt felölelő céltudatos munkaprogramm.

Megvan a törvényes alap, amelyiken fel lehetne a jövődőt építeni, de nem látjuk eléggé azt az erős akaratot, azt a határozott intézőkezetet, amelyik az építést megindítani, foganatosítani és a lehető legrövidebb időn belül befejezni hivatott volna.

Trianoni elesettségünkől 17 esztendő szaladt el immár, s ezeknek az eredményeit nem tekinthetjük kielégítőnek.

A törvényalkotás terén elértük, amit lehetett, sőt azt hisszük, hogy néhány évtizeddel megelőztünk olyan államokat, amelyeknek gazdasági élete a miénknél hasonlíthatatlanul fejlettebb.

Hol vagyunk azonban ettől a gyakorlati eredmények terén?

Allami feladatok egész tömege áll megoldatlanul tisztán azért, mert hibásan értelmezett takarékoság nem gondoskodik a munkák elvégzéséhez szükséges hitelfedezetről.

Másodízben gyűlnek már pénztári feleslegek címén jelentős összegek az állam kasszájában, s ezzel szemben évről-évre hiányzik az a két, két és félmillió a költségvetésből, amire szükség volna, ha az erdőgazdaságot arra a szintre akarnók emelni, amelyiken annak a köz érdekében állni kellene.

Számadatokkal bizonyítottuk már akárhányszor, hogy ezeket az összegeket olyan beruházásokra lehetne felhasználni, amelyek az egyéb hasznoktól eltekintve tisztán a kereskedelmi mérleg megjavítása, új iparágak, új munkalehetőségek teremtése, az állami adóbevételek fokozása révén 2—3 évtizeden belül a befektetett tőkék sokszorosát hoznák meg évi eredmény gyanánt.

Rémütattunk nem egyszer arra, hogy nálunk sokkalta erősebb, erdőben gazdagabb gyarmatokkal rendelkező, tengerekkel körülvett, s így sokkal könnyebben mozgó nemzetek milyen óriási áldozatokat hoztak és hoznak a jövő erdőgazdasága érdekében.

Ezzel szemben sajnálattal kell látnunk azt, hogy az utolsó másfél évtized eredményeit a magyar erdőgazdaság terén félmarékkal is könnyen összefoghatjuk.

Nyugodt lelkiismerettel állítjuk azt, ha meg lett volna a hajlandóság és áldozatkészség azokra, vagy még az azokon túlmenő támogatásokra, amiket az Alföld-fásításra vonatkozó törvény kilátásba helyez, ma már az ujonnan keletkezett erdők 10.000 holdjai előhasználati fatömeg gyanánt is jónéhány ezer waggon fával apasztanák a terhes külföldi behozatalt, s további egy évtizeden belül már 10.000 waggon számra állna a többlet rendelkezésünkre.

Kétségtelen, hogy ez az elgondolás természetes függvénye az újabbi időkben az egész világgazdaságot irányító önellátási törekvéseknek.

Igen gyakran halljuk ezzel szemben, hogy vissza kell térni a békebeli állapotra, s a nemzetek között való szabadforgalom az az ideális állapot, amelyik az annyira kívánatos jólétet és békés megnyugvást megteremtheti.

Nyíltan megvalljuk, hogy bármilyen kívánatosnak tartjuk is ennek az állapotnak a visszatérését, a nemzetek biztonsága, az ország jövője és gazdasági boldogulásunk érdeke mégis az önellátást állítják, mint elérendő célt szemeink elé.

Nézzük a gazdasági élet bármelyik ágazatát, azt fogjuk látni, hogy a törekvései két fő cél felé irányulnak, s ezek a célok a függetlenség és a biztonság.

A függetlenség az idegen akaratok befolyásától.

De vajjon lehet-e gazdasági függetlenségről beszélni akkor, amikor igen fontos, sőt nélkülözhetetlen szükségletek egész tömegének az ellátása attól függ, vajjon a szomszéd államok hajlandók-e nyersanyag- vagy félgyártmány-feleslegeiket rendelkezésünkre bocsátani?

Amikor termésfeleslegeink elhelyezése a szomszédos országoknak — akárhányszor a politika által irányított — vásárlási hajlandóságától függ.

Lehet-e biztonságról beszélni akkor, amikor egyszerű határozással vagy forgalmi intézkedésekkel egyik-másik szomszéd-állam 100.000 magyar kézből veheti ki a munkakereső szerszámot, vagy még több 100.000 munkájának az eredményét szállíthatja le a nullára?

Mi ezt elképzelni nem tudjuk.

A mi meggyőződésünk szerint a belső válságnak első és legfontosabb oka a belső fogyasztóképesség mérhetetlen lecsökkenése.

Ha el tudnók érni azt, hogy belföldi termelésünk tudná az ipart nyersanyaggal ellátni, s emellett olyan árakat tudna elérni, hogy a belföldi ipari termelés készgyártmányainak túlnyomóan nagy részét az őstermelés fel tudná venni, aligha kellene gazdasági válságról, munkanélküliségről beszélnünk.

Pedig ha a célt elérni tán lehetetlen is természeti adottságaink miatt, másrésztől éppen ezeknek az adottságoknak a megfelelő felhasználásával nagyon meg lehetne azt közelíteni.

És ennek a megközelítésnek az egyik leglényegesebb eszköze volna éppen az erdőgazdaság fejlesztése.

Hiszen ez az összeg, amit évről-évre a külföldnek fáért kifizetünk, közel 80% erejéig munkabér.

Tehát ha még el is fogadjuk azoknak az érvelését, akik azt állítják, hogy a fabehozatal lecsökkentése esetén mezőgazdasági kiviteleink ütköznének nehézségekbe, akkor is meg kell állapítanunk azt, hogy ennek az óriási munkabértételnek belföldön maradása mérhetetlenül emelné a belföld felvevő- és fogyasztóképeségét éppen mezőgazdasági terményekben és a magyar mezőgazdasági termelés a bizonytalan külföldi fogyasztó helyett bőségesen kapna feltétlenül ő rá utalt belföldi fogyasztókat.

Rámutattunk már a lap hasábjain arra is, mennyire fontos volna nemcsak magyar, de világviszonylatban az energiaforrásoknak az erdőgazdaság fejlesztésével való szaporítása.

Hiszen ez az egyetlen mód arra, hogy a földi élet legfőbb mozgatóerejét, a nap melegét könnyen kezelhető, hosszú ideig eltartható, bármikor felhasználható alakban raktározzuk.

Akárhány olyan terület van a Csonkaországban, amelyeknek a jövedelmét — az előállított termékek használati értékének figyelembevételével — meg lehetne kétszerezni, vagy háromszorozni és ugyanaz áll a magyar erdőterületeknek legalább 70%-ára is.

Energiaszükségleteinknek ma kb. 20%-át látja el a fa, mint tüzelőanyag, de valószínűnek kell tartanunk, hogy a statisztikailag fel nem dolgozott, s így be nem számított apró esetleges használatok betudásával még ennél jóval többet.

Mit jelentene, ha a magyar erdőgazdaság termelését néhány évtizeden belül a háromszorosára, vagy négyszerezésére tudnók felfokozni? Pedig erre minden lehetőség meg-

van, csak a feltétlenül szükséges anyagi eszközök hiányoznak már több, mint másfél évtized óta.

Elveszett idő, amelyet visszahozni, s amelyek az eredményeit pótolni lehetetlen.

Vajjon az új évben feltámad-e az a nemzeti lelkiismeret, amelyik nem kérni, de követelni fogja ezeknek a céloknak a komoly akarattal, megfelelő eszközökkel való szolgálatát.

Vajjon fog-e az új esztendő reménységet, bizakodást önteni azokba a csüggedt lelkekbe, akik könnyfátyolos szemmel nézték az utolsó évek eredménytelen küzdelmeit.

Reméljük igen.

Mi bízunk abban, hogy az a miniszter, aki tető alá hozta az új erdőtörvényt, aki annyiszor tett a nyilvánosság előtt tanubizonyságot nemzeti gondolkozásáról és a nemzet jövőjéért való aggodásáról, az új esztendőben, mint a legfőbb vezetőhatalom birtokosa, igenis elő fogja teremteni azokat az eszközöket, amelyek ezeknek a céloknak az elérésére feltétlenül szükségesek.

Mert újból hangsúlyozni kívánjuk, hogy itt nem lehet akadály az, hogy az eredmények csak évek, esetleg évtizedek múlva fognak mutatkozni. Sőt ez csak még erősebb indítók arra, hogy a munkát minél előbb kezdjük el, mert enélkül eredményt elérni nem lehet.

2. *Segíts magadon.*

A napokban egyik vidéki kartársunk felesége járt ide-fönn és felvetette az eszmét, nem lehetne-e a magyar állami és magán erdőtisztikar kebelében elhalálozás esetére önsegélyező egyesülést létesíteni.

Néhány szóval vázolni kívánjuk az indokokat, amiket az aggodalom sajtolt ki az indítványozóból.

A mai megélhetési és előlépési viszonyok mellett sem az állami, sem a magán-szolgálatban álló erdőtisztnek nincs módjában, hogy elhalálozása esetére egy kis tartaléktóktét gyűjthessen össze, ami a hátramaradottakat az első nehézségeken átsegítse.

Az a támogatás, amit az állam, vagy más munkaadó

nyújthat, pusztán a temetkezés költségeit is csak szűkösén fedezi.

Hol vannak még most az ilyenkor legtöbbszörre esedékesse váló átköltözés és egyéb súlyos kiadások.

Önkéntelenül merül fel a gondolat, nem volna-e célszerű tisztán az erdőmérnöki kar kebelén belül megszervezni az önszegélyezést olyanformán, hogy bármelyik kartárs elhalálása esetén az életbenmaradottak mindegyike egy minimális összeget (2—3 pengőt) fizetne be az önszegélyező szövetkezet pénztárába, amely összegnek mintegy 80%-át az elhalálózott hátramaradottja kapná meg, míg a fölösse váló 20%-ból lehetne a levelezéssel és ügykezeléssel járó dologi kiadásokat fedezni és valamelyes tartalékot gyűjteni.

A szövetkezet megalakulása alkalmával, vagy később is új tagok fölvétele esetén a belépőknek bizonyos alapdíjat kellene befizetniök, amely alapdíj a jelentkezők kora szerint változnék (pl. 20—30 év között 5 pengő, 30—40 év között 8 pengő, 40—50 év között 12 pengő, 50—60 év között 20 pengő és 60 éven felül 30 pengő), de ezenfelül lehetne a korhatár, vagy a becsületesen bevallott jövedelem szerint a halálózás esetén fizetendő hozzájárulásokban is bizonyos mérsékelt progresszivitást megállapítani, pl. olyanformán, hogy az egy-egy tag elhalálózása esetén befizetendő összeg 2 pengőnél kevesebb és 4 pengőnél több nem lehetne.

Ez az eljárás, ha az összes erdőmérnökök 75—80%-át számítjuk tagnak, lehetővé tenné azt, hogy az elhalálózott tag özvegye, vagy igazolt hátramaradottja a haláleset hivatalos igazolása után azonnal 1000—1200 pengőt kapna segély címén a szövetkezettől, mert a befizetett alapdíjak módot nyújtanak arra, hogy az egyenkénti hozzájárulások bevétele nélkül a temetkezési segély azonnal kifizethető legyen.

A magunk részéről készséggel karoljuk föl a mindenestre erős szociális érzésre valló gondolatot és szívesen vállaljuk az egyesület részéről a pusztai levelezési költségek megtérítése ellenében az előkészítő munkát.

Hozzáfogni azonban a dologhoz csak abban az esetben érdemes, ha legalább 300 jelentkező van, aki a szövetkezetben tagságot vállalni hajlandó.

Azt hisszük, hogy a szövetkezeti tagok között minden évben fognak akadni olyanok, akik az ügyvezetést, a könyveléssel és nyilvántartással járó apró teendőket minden díjazásra való kilátás nélkül ellátni hajlandók.

Ebben az esetben pedig a költségek igazán annyira csekélyek, hogy aránylag rövid időn belül lehet az intézmény megfelelő megerősödésére számítani.

Ezért, amikor az egyesület részéről készséggel vetjük fel a gondolatot és szívesen ajánljuk fel a munkát, egyúttal melegen ajánljuk az egész elgondolást erdőmérnök tagjaink szíves figyelmébe, mert véleményünk szerint itt is áll a magyar közmondás: segíts magadon és az Isten is megsegít.

Arra kérjük ezért azokat a kollégákat, akiknek a gondolkozásával a felvetett eszme egyezik s akik a megalakítandó szövetkezetben résztvenni hajlandók, közöljék ezt az elhatározásukat egy levelezőlapon a lap kiadóhivatalával, s az egyesület készséggel veszi a szervezéssel járó teendőket kezébe, hogy az önsegélyezésnek ezt az igazán egyszerű és gyakorlati módját a megvalósulásig eljuttatni segítse.

B. Z.

*

Chronik. Von Z. Bíró.

Jeder Wirtschaftszweig strebt nach Unabhängigkeit und Sicherheit. Dem zwischenstaatlichen Freihandel stehen politische Schranken im Wege und so gelangt die Selbstversorgung mit jedem Tag zu grösserer Bedeutung. — In Ungarn wurde in dieser Richtung seit Trianon leider sehr wenig getan und besonders ist die stiefmütterliche Behandlung der Forstwirtschaft zu beklagen. Durch grossangelegte Neuaufforstungen — für die der G. A. XIX. 1923. bereits die entsprechenden Grundlagen schuf — und sorgfältige Bestandespflege kömnte die gesamte jährliche Holzernte des Landes in einigen Jahrzehnten auf das drei- bis vierfache der heutigen gehoben werden. Was dies in der Energiewirtschaft bedeuten würde, bedarf keiner weiteren Erörterung.

Der Staatshaushalt weist nun schon zum zweitenmale ansehnliche Überschüsse auf, es ist also berechnigte Forderung der Forstwirtschaft, dass endlich auch ihrer gedacht werde.

*

In Fachkreisen tauchte der Gedanke auf, die Forstbeamten des Landes zur Gründung eines Selbsthilfevereins (zwecks Zuweisung von Bestattungsbeiträgen) aufzufordern. Verf. befür-

wortet das Vorhaben, gibt zur Verwirklichung einige Ratschläge und bietet die Hilfe des Landesforstvereins an.

*

Chronique, par Z. Bíró.

La tendance générale des pays à se suffire eux-mêmes a fait comprendre enfin au gouvernement hongrois la nécessité d'apporter à la sylviculture, traitée jusqu'ici avec parcimonie, l'aide financière qui lui permette de procéder aux investissements productifs indispensables.

Le projet d'une Société de secours mutuel des Fonctionnaires forestiers (en vue d'allocations d'enterrement) est vivement approuvé par l'Auteur.

*

Editorials. By Z. Bíró.

The general endeavour towards being a self-supporting nation prompts also the Government of Hungary to grant finally to the neglected forestry the financial help required as a most useful investment.

To the plan of a funeral benefit society of forest officials the author agrees heartily.

A sűrűség és záródás hatása az akácegyed fejlődésére*)

Irta: **Fekete Zoltán.**

Ismert dolog, hogy a sűrűség és ezzel szoros kapcsolatban a záródás lényeges szerepet játszik a fák fejlődésében. A nemszakember is észreveszi, hogy az erdő szélén álló fák törzse sokkal vastagabb, mint a faállomány belső részeiben nőtt fáké. És ezt természetesnek is kell találnunk, ha meggondoljuk, hogy a szélső fák több napfényt élveznek mint a beljebb állók. Tehát az áthasonítás tekintetében előnyben vannak. Ezenkívül a gyökérzetük is szabadabban terjeszkedhetik s nagyobb területről szállíthatja a törzs számára a táplálóanyagot.

A faállomány belsejében is igen különféle lehet a faegyedek helyzete a szomszédos fákéhoz képest. Az álló-

* A közlemény tartalma lényegileg azonos az 1936. évi II. nemzetközi erdőgazdasági nagygyűléshez benyújtott tanulmány anyagával (*Vergleichende Studien über Form und Masse der Robinie*).